

BOJAN ŠEF

Poklic – svobodni inovator

Zanj sem izvedela povsem slučajno, v pogovoru z znanjem, ki se tudi sam odloča, da bo prestopil iz rednega delovnega razmerja med izumitelje in avtorje tehničnih izboljšav v svobodnem poklicu. Najin zmenek pa je nízal presenečenje za presenečenje. Najprej se je izkazalo, da pravzaprav poznam Bojana Šefa že pet let, saj je bil nekaj mandatorov aktiven delegat in celo predsednik odbora za uveljavljanje samoupravljanja v krajevnih skupnostih pri bežigrajski občinski skupščini. Delegat krajevnih skupnosti Anton Tomaž Linhart bo tudi v prihodnje, poleg tega pa še član komisije za družbeni nadzor pri občinski skupščini. Ko sta me z ženo Magdaleno prijazno povabila v dnevno sobo, ki se je z novim računalnikom Commodore PC 10, s tiskalnikom in ploterjem (za risanje) spremenila v pravo pisarno, sem izvedela, da ima lastnost izumitelja in avtorja tehničnih izboljšav

šav v svobodnem poklicu tudi Magdalena, mati štirih otrok, sicer pa diplomirana inženirka živilske tehnologije in magistra živilnored. Sklenila sem, da se bom pogovarjala kar z obema.

V svobodni poklic sta se preko Novuma, centra za tehnološke inovacije, odpravila pred dvema letoma. Prvi se je odločil Bojan. Kot diplomirani inženir strojništva pri Kovinotekni inženiringu, kjer je bil nazadnje zaposlen, ni mogel uveljaviti svoje tehnološke inovacije – kriogenega hlajenja (hitrega zamrzovanja na nizke temperature s suhim ledom – trdnim CO₂). »Novitete in inovacije povzročajo delovnim organizacijam same probleme in dodatno delo,« pravi Bojan Šef. To seveda ne pomeni, da se je s svojo nekdanjo delovno organizacijo sprl. Prav nasprotno, še naprej dobro sodelujejo. A ker je imel pred dvema letoma svoj program dela, znanje, sposobnosti in

svojo inovacijo, se je odločil za svobodno pot. Kmalu mu je sledila še žena, saj se je z naročili doma čez noč nabralo polno dela. Pravita, da jima ni žal, čeprav se jima delovnik raztegne čez vseh štiriindvajset ur in čeprav težko uskladijo in najdejo čas za letni dopust. Sva pa več doma z otroki, pravita.

Bojanu Šefu je bilo njegovo življenjsko delo položeno v zibko. Njegov oče je bil začetnik industrijskega hladilništva v Sloveniji, saj je projektiral prve večje hladilnice po vojni – v Dekanih, Slovenijasadije v Založu ter okoli sto objektov po vsej Jugoslaviji, na katerih sta delala skupaj s sinom. Tudi zdaj poteka delo skupinsko. Bojan opravi strojni del projekta, Magdalena ali Majda, kot ji pravijo domači in prijatelji, tehnološki del, k sodelovanju pa pritegneta še vrsto strokovnjakov, samostojnih obrtnikov, tistih iz pozdov ali v rednem delovnem razmerju –

in hladilnica klasična ali na kriogeno hlajenje je nared. Poleg tega se ukvarjata še s pravo prehranbenih izdelkov za izvoz, z zmanjšanjem porabe in alternativnimi viri toplotne energije, s skladiščenjem. Vsem projektom je skupno, da je gradnja tudi za 20 do 30 odstotkov cenejša od običajnih hladilnic, prav tako pa je bolj racionalno izvedena sama tehnologija obratovanja. »Pa tudi luksuzne fasade in podoben balast smo črtali z industrijskih stavb,« pravi Bojan Šef. Da je v svojem delu zares uspešen, priča tudi dober glas, ki se je razširil po domovini v dveh letih, tako da naročila kar sama dežujejo. »Moti nas le,« je dejal, ko je spregovoril v imenu svojih kolegov v svobodnem poklicu (preko Novuma je pridobilo lastnost svobodnega inovatorja že okoli 70 strokovnjakov), »da še vedno ne moremo naložbe speljati od njene idejne zasnove do otvoritve.« Za dokončno izgradnjo, za pridobitev gradbenega dovoljenja in vsega, kar sodi zraven, so zaenkrat pooblaščenke le projektantske

Magdalena in Bojan Šef: »V svobodnem poklicu lahko uresničiva tudi zamisli, ki jih v rednem delovnem razmerju ne bi uspela.«

organizacije. V tej smeri bodo strokovnjaki v svobodnem poklicu še naprej iskali poti, da bi zmogli tudi v sklopu zakona o investicijski izgradnji prodajati svoje znanje brez posrednikov.

Pa se svobodni poklic sploh izplača? Zakonca Šef pravita: da zaslužita toliko, kot bi dobili inženir v organizaciji s podobnim delom, če bi mu priznali učinek ali nadurno delo. Seve-

da je treba vsak mesec od dohodka odšteti še vse prispevke. Zapišimo še, da dohodek od tehnične izboljšave ni obdavčen. Veliko pomembnejša od denarne plati in tveganja v svobodnem poklicu, je, kot sta povedala, zavest, da lahko delata kar hočeta, kadar in kakor želita in da lahko uresničita tudi zamisli, ki jih v rednem delovnem razmerju ne bi mogla. VIDA PETROVČIČ

AKCIJA NA ČRNUŠKI ŠOLI

Čisti – zdravi zobje

Zobozdravnica dr. Anamarija Čigon je predlagala šolski skupnosti v osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja, da bi skupaj izvedli akcijo ČISTI – ZDRAVI ZOBJE. Na sestanku šolske skupnosti smo pobudo podprli in sklenili, da bomo sodelovali v akciji, ki bo trajala od marca do konca maja 1988. Dvakrat v mesecu naj bi zobozdravnica razdelila petim učencem v vsakem razredu rdeče testne tablete, ki pokažejo, kako čisti so zobje. Učenec z dobro umitimi zobmi naj bi dobil eno točko, učenec z neumitimi oziroma slabo umitimi pa bi ostal brez točke. Razred, ki bo zbral največ točk, se bo udeležil krajše ekskurzije, ki jo bomo uresničili s pomočjo združenega dela.

Učenka Zanja Kovačič je takole opisala prvi pregled: Nekega jutra, ko se je začel pouk kot običajno, je potrkalo na vrata in v razred je prišla zobozdravnica. Vsi smo vedeli, da bo pregledala zobe. Koga bodo poklicali, je pomislil vsak zase. Vsi smo se bali. Nekateri zato, ker si niso umili zob, drugi so pred poukom lizali bombon ali pa žvečili žvečilni gumi. Zobozdravnica je poklicala prvih pet po abecedi. Vstali so in odšli iz razreda. Eden je mimogrede še vr-

gel žvečilni gumi v koš. Zunaj jim je zobozdravnica dala rdeče testne tablete. Polizali so jih in potem pokazali zobozdravnici, kako so se jim obarvali zobje. Tisti, ki so imeli enakomerno obarvane zobe, so dobili eno točko, tisti, katerim so se zobe neenakomerno obarvali in so se poznale lise, kjer je bila obloga na zobeh, pa niso dobili točke. Včasih dobimo vsi točke, včasih se zgodi, da nihče. Mika nas ekskurzija, obenem pa se vse bolj zavedamo, da je dobro redno in temeljito čistiti zobe, ker s tem preprečujemo nastajanje zobne gnilobe in se tako izognemo zobozdravniškemu svedru, katerega se tako zelo bojimo.

Poleg te akcije poteka že četrto leto tudi akcija, v kateri učenci (le-tos od 1.-4. razreda) dobivajo pri malici eno tabletko FLN. Učenci višjih razredov pa si enkrat na teden v šoli ščetkajo zobe z želejem, ki preprečuje nastajanje zobne gnilobe.

Upamo, da bomo z akcijo dosegli zaželeni cilj – stalno skrb za čiste zobe – in se tudi zahvaljujemo zobozdravnici za dobro voljo in vzpodbudno delo.

R. V.

Kulturni teden na SNŠ

Na srednji naravoslovni šoli so popestrili kulturno ponudbo Bežigrada, resda zaenkrat le za svoje učence, pa vendarle. Zadnji teden v maju so posvetili kulturi. V pestrem programu, ki se je odvijal vsak dan do poznih večernih ur, so se dijakom predstavili znani slovenski kulturniki: Ciril Zlobec, Polde Bibič in Svetlana Makarovič. V šolski avli so odprli razstavo slik akademskega slikarja Tomaža Gorjupa, pripravili so posebno kiparsko delavnico pod vodstvom akademskega kiparja Jirija Bezla-

ja. Zvrstili so se koncerti Janija Kovačiča, Ljubljanskega baročnega tria, Pankrtov in kitarista Tomaža Rajteriča. Pripravili so zanimiva predavanja: o kreativnosti v umetnosti o alpinističnem podvigu na Cerro Torre v Južni Ameriki, o vulkanih, nastopali sta tudi šolski gledališki skupini. Kulturni teden pa se je končal z obveznim plesom. S to akcijo, ki je stekla prvič na pobudo šolske mladinske organizacije v preteklem letu, nameravajo še nadaljevati.

V. P.

Društvo kadrovskih delavcev zaživel

Društvo kadrovskih delavcev Bežigrada, ki je bilo ustanovljeno konec lanskega leta in ki združuje okoli 200 članov, je tudi delovno zaživel. V dobri polovici leta so se njegovi člani udeležili in pripravili že nekaj posvetov, na katerih so obravnavali med drugim temo o družbenem razvoju in kadrih,

predstavitev izobraževalnega programa DU Cene Štupar ter problematiko invalidnosti v organizacijah združenega dela. Društvo je organiziralo tudi informativne dneve za svoje člane, ki so vsako prvo sredo v mesecu ob 13. uri v prostorih občinske kadrovske službe.

V. P.

commerce p. o.

ZASTOPSTVA
IZVOZ-UVOZ
SERVISI
KONSIGNACIJE
PROIZVODNJA

61109 Ljubljana,
Einspielerjeva 6,
tel.: (061) 322-241
tix.: 31-283, 31-337

Čestitamo ob občinskem prazniku

10-LETNICA MPZ DPD SVOBODA ČRNUČE

Slavnostni koncert

V petek, 13. junija, so ljubitelji petja spet lahko preživeli prijetno uro v dvorani Zadrúžnega doma na Črnučah, kjer je bil slavnostni koncert mešanega pevskega zbora DPD Svoboda Črnuče.

Čeprav segajo začetki organiziranega kulturnega delovanja na Črnučah v letu 1931 oziroma 1932, ko je bilo ustanovljeno Kulturno umetniško društvo Črnuče, beležimo začetke organiziranega petja v letu 1948, ko je nastopil službo ravnatelja osnovne šole Marjan Binter in je ustanovil ženski, nato mešani in pionirski pevski zbor ter salonski orkester. Dobrih enajst let pozneje je zbor prevzel Milan Otrin, vendar so od takrat pa do leta 1975 obstajali le otroški ali bolj rečeno šolski pevski zbori pod njegovim vodstvom.

Leto 1975 pa je bilo nekakšna prelomnica, ustanovljen je bil moški pevski zbor, nakar sta se leta 1980 zbora združila v mešani pevski zbor, ki je imel prvi nastop tisto leto za slovenski kulturni praznik. Pevska dejavnost na Črnučah je tako že deset let v razmahu. Pri

tem naj omenimo, da delujeta tudi moški oktet in ženski nonet. Do leta 1983 je zbor vodil Milan Otrin, potem pa je nastopil zborovodja Jože Naraločnik.

Vsako leto zbor nastopa na komemoracijah, redno se udeležuje občinskih srečanj pevskih zborov v občini Ljubljana Bežigrad, na vseh proslavah v Zadrúžnem domu in v tovarnah na Črnučah; petkrat so pevci peli na Pevskem taboru v Stični, gostovali pa v Domžalah, Beričevem, Savljah, Ljubljani, Dolu, Ježici. Od leta 1979 redno prirejajo svoje koncerte. Zborov repertoar obsega umetne in narodne pesmi. V zadnjem času segajo pevovodje in pevci po vse zahtevnejših avtorjih in njihovih delih, kar je bilo slišati tudi na jubilejnem koncertu.

Za svoje požrtvovalno delo, ki rojeva kar dobre sadove, je zbor prejel že več priznanj in pohval, od katerih naj posebej omenimo srebrni znak OF ob 50-letnici »DPD Svoboda« Črnuče.

STANKA RITONJA

Tovarna
kovinske
galanterije
Ljubljana
n. sol. o.
Ljubljana
Tolstojeva 44

- tozdr Proizvodnja kovinske galanterije Ljubljana
- tozdr Proizvodnja kovinske galanterije Šmarje
- delovna skupnost skupnih služb

Vsem občanom Bežigrada čestitamo za občinski praznik

61262 Dol pri Ljubljani

ČESTITA VSEM OBČANOM OB OBČINSKEM PRAZNIKU

SOZD bazične in predelovalne industrije
Kemija o. o., Ljubljana